

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Igora Burgera na neverejnom zasadnutí v Bratislave 23. júla 2014 v trestnej veci obvineného **J. M. pre trestný čin lúpeže** podľa § 234 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný zákon) vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 1T 149/05, o dovolaní, ktoré podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. J. Č., advokáta v H., proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. júna 2006, sp. zn. 3To 151/06, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **J. M. sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota z 30. marca 2006, sp. zn. 1T 149/05, bol obvinený **J. M.** uznaný za vinného zo spáchania trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona v podstate na tom skutkovom základe, že

15. marca 2005 asi o 9.00 hod. v katastri obce T. na turistickom chodníku vo vzdialenosti asi 1 km od T. smerom na osadu K. najskôr prenasledoval Ing. D. P., neskôr, keď sa uvedenou trasou vracala, ju predbiehal, spýtal sa jej, koľko je hodín a následne jej povedal, aby ho „vyfajčila“, na čo mu ona odpovedala, aby jej dal pokoj, po tomto ju vyzval, aby mu dala peniaze a vzápätí ju hranou ruky trikrát udrel do zadnej časti krku, následkom čoho menovaná spadla na zem, tam jej z krku strhol retiazku zo žltého kovu a z ruky, po vzájomnom ťažovaní a pri kladení jej odporu, jej vytrhol dámsku tašku, ktorej obsah vysypal na zem a zobral z nej koženú peňaženku čiernej farby s finančnou hotovosťou vo výške 420 Sk, 80 €, občiansky preukaz č. X. a bankomatovú kartu S. a potom utiekol smerom na osadu K., čím poškodenej Ing. D. P. spôsobil odcudzením vecí

a finančnej hotovosti celkovú škodu vo výške 6 766,40 Sk a v dôsledku úderov jej spôsobil zranenia, a to podvrtnutie krčnej chrbtice a IV. prsta ľavej ruky s dobou liečenia 4 – 5 dní.

Okresný súd obvinenému J. M. podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona uložil nepodmienečný trest odňatia slobody na 5 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.) obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) súd zaviazal obvineného nahradiť poškodenej Ing. D. P. škodu vo výške 4 546,40 Sk a podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázal poškodenú so zvyškom nároku na náhradu škody na občiansko-právne konanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici, na podklade odvolania podaného obvineným J. M., rozsudkom zo 14. júna 2006, sp. zn. 3To 151/06, podľa § 258 ods. 1 písm. c/ zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok) zrušil rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota z 30. marca 2006, sp. zn. 1T 149/05, v celom rozsahu. Podľa § 259 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol tak, že obvineného J. M. uznal za vinného zo spáchania z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona v podstatne na tom skutkovom základe, že

15. marca 2005 asi o 9.00 hod. v katastri obce T. na turistickom chodníku vo vzdialenosti asi 1 km od T. smerom na osadu K. najskôr prenasledoval Ing. D. P., neskôr, keď sa uvedenou trasou vracala, ju predbiehal, spýtal sa jej, koľko je hodín a následne jej povedal, aby ho „vyfajčila“, na čo mu ona odpovedala, aby jej dal pokoj, po tomto ju vyzval, aby mu dala peniaze a vzápätí ju hranou ruky trikrát udrel do zadnej časti krku, následkom čoho menovaná spadla na zem, tam jej z krku strhol retiazku zo žltého kovu a z ruky, po vzájomnom ňahovaní a pri kladení jej odporu, jej vytrhol dámsku tašku, ktorej obsah vysypal na zem a zobral z nej koženú peňaženku čiernej farby s finančnou hotovosťou vo výške 420 Sk, 80 €, občiansky preukaz č. X. a bankomatovú kartu S. a potom utiekol smerom na osadu K., čím poškodenej Ing. D. P. spôsobil odcudzením vecí a finančnej hotovosti celkovú škodu vo výške 6 766,40 Sk a v dôsledku úderov jej spôsobil zranenia, a to podvrtnutie krčnej chrbtice a IV. prsta ľavej ruky s dobou liečenia 4 – 5 dní.

Krajský súd obvinenému J. M. podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody na 5 rokov. Podľa § 39a ods. 2 písm. b/ Trestného zákona obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do II. (druhej) nápravno výchovnej skupiny.

Podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku súd zaviazal obvineného nahradiť poškodenej Ing. D. P. škodu vo výške 4 546,40 Sk a podľa § 229 ods. 2 Trestného poriadku odkázal poškodenú so zvyškom nároku na náhradu škody na konanie vo veciach občianskoprávných.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodu uvedenom v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v dovolaní namietal, že pri rozhodovaní Okresného súdu Rimavská Sobota, ako aj Krajského súdu v Banskej Bystrici, došlo k výraznému pochybeniu pri ukladaní trestu. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 21T 2/2003, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. marca 2010, sp. zn. 1 To 15/2009, bol uznaný vinným z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. h/ Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov so zaradením do III. (tretej) nápravno výchovnej skupiny. Je nesporné, že trest uložený najvyšším súdom spolu s trestom uloženým rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To 151/06, a spolu s predchádzajúcim trestom Okresného súdu Bratislava V z 23. apríla 2002, sp. zn. 1T 24/02, vo výmere 1 rok prekračujú najvyššiu výmeru dovolenú Trestným zákonom v zmysle § 39 ods. 1, teda 15 rokov.

Obvinený tiež poukazoval na to, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To 151/06, bol na výkon trestu zaradený do II. (druhej) nápravno výchovnej skupiny, avšak aj tento trest vykonal v III. (tretej) nápravno výchovnej skupine.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby najvyšší súd z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. júna 2006, sp. zn. 3To 151/06, bol porušený zákon, zrušil napadnutý rozsudok a prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V samostatnom podaní obvineného tento hodnotil skutkový stav veci (najmä vo vzťahu k rozhodnutiam, ktorými bol uznaný za vinného z trestného činu vraždy) a tiež spôsob, akým súdy vyhodnotili dôkazy v jeho neprospech.

K podanému dovolaniu sa vyjadril aj prokurátor Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota, ktorý považoval dovolanie obvineného za nedôvodné. Poukazoval na to, že v trestnom spise sa síce nenachádza rozsudok najvyššieho súdu, ktorý obvinený spomína vo svojom dovolaní, avšak v rozhodnutí Okresného súdu Piešťany, ktorý rozhodoval o jeho návrhu v súvislosti s výkonom trestu, je uvedené, že týmto rozsudkom z 10. marca 2010 bol obvinenému uložený súhrnný trest vo výmere 10 rokov so zaradením do III. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny. Z uvedeného je zrejmé, že týmto rozsudkom bol zrušený buď výrok o treste Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 1T 24/02, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na 1 rok nepodmienečne alebo rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 1T 49/05, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To 151/06, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na 5 rokov nepodmienečne. Iné rozsudky sa v odpise z registra trestov u obvineného M. v skúmanom období nenachádzajú. Je teda zrejmé, že u obvineného v celkovom súhrne nebol uložený vyšší trest ako 15 rokov odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol dovolanie obvineného zamietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací síce primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie je splnený dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V prvom rade najvyšší súd považoval za potrebné uviesť, že dovolanie obvineného J. M. bolo už raz podané na tunajší súd pod sp. zn. 3 Tdo 51/2013. Pri predbežnom preskúmaní dovolania zo spisu nebolo možné zistiť, kedy bol obvinenému doručený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. júna 2006, sp. zn. 3To 151/06, a v tejto súvislosti posúdiť, či obvinený podal dovolanie včas. Preto najvyšší súd vrátil vec Okresnému súdu Rimavská Sobota ako predčasne predloženú za účelom zabezpečiť relevantný doklad, z ktorého by bolo možné zistiť dátum doručenia predmetného rozsudku.

Nakoľko sa okresnému súdu relevantný doklad nepodarilo zabezpečiť, prvostupňový súd doručil obvinenému rozsudok opätovne a vec následne predložil najvyššiemu súdu za účelom rozhodnutia o dovolaní.

Najvyšší súd v tejto súvislosti konštatuje, že zisťovanie dátumu doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu obvinenému slúžil len pre posúdenie otázky zachovania lehoty na podanie mimoriadneho opravného prostriedku (§ 370 ods. 2 Tr. por.), ale tento postup sa nevzťahoval na otázku právoplatnosti odsúdenia. Táto právoplatnosť nastala vyhlásením rozhodnutia odvolacieho súdu v rozhodovanej veci (§ 139 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku – zhodne § 183 ods. 1 písm. a/ Tr. por.).

Doručenie odpisu rozsudku odvolacieho súdu obvinenému teda nemá vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť súdneho rozhodnutia. V rozhodovanej veci absentuje doklad o doručení odpisu spomínaného rozhodnutia obvinenému; jeho obhajcovi bol odpis doručený 2. augusta 2006. V žiadnom z ďalších konaní (vrátane terajšieho – o dovolaní) obvinený nenamietal nedoručenie rozsudku odvolacieho súdu, a preto toto doručenie vykonané 25. februára 2014 je len záležitosťou poriadkovou.

Podľa § 370 ods. 1 Tr. por. ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do šiestich mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi. Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Vzhľadom na uvedenú situáciu, keď dovolanie bolo podané v prospech obvineného, najvyšší súd považoval toto za podané včas.

Z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že obvinený namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití

iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námietka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Nie je možné, s poukazom na dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia trestného zákona.

K námietke obvineného týkajúcej sa prekročenia maximálnej výmery trestu najvyšší súd uvádza, že podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona trest odňatia slobody sa ukladá najviac na pätnásť rokov.

Podľa § 36 Trestného zákona ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal pred tým, než bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný, a ukladá mu trest rovnakého

druhu, nesmie tento trest spolu s doteraz nevykonanou časťou trestu uloženého skorším rozsudkom prevyšovať najvyššiu výmeru dovolenú týmto zákonom pre tento druh trestu. Ak je jedným z týchto trestov výnimočný trest odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov, rozumie sa takou najvyššou výmerou doba dvadsiatich piatich rokov.

Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že obvinený J. M. bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V z 23. apríla 2002, sp. zn. 1T 34/02, uznaný za vinného z trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok nepodmienečne. Uvedený trest vykonal 3. júla 2003.

Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota z 30. marca 2006, sp. zn. 1T 149/05, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. júna 2006, sp. zn. 3To 151/06, bol obvinený uznaný za vinného z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov so zaradením do II. (druhej) nápravno-výchovnej skupiny.

Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 31. mája 2006, sp. zn. 21T 2/03, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. marca 2010, sp. zn. 1To 15/2009, bol obvinený uznaný za vinného z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. h/ Trestného zákona a odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov so zaradením do III. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny.

Z uvedeného vyplýva, že Okresný súd Rimavská Sobota aj Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodovali o treste obvineného až potom, čo si tento vykonal trest uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 1T 34/02. Pri ukladaní trestu za trestný čin vraždy Najvyšší súd Slovenskej republiky správne postupoval, keď vychádzal z vyššie citovaných ustanovení § 39 ods. 1 a § 36 Trestného zákona a uložil obvinenému J. M. súhrnný trest v maximálnej možnej miere 10 rokov, ktorá vzhľadom na dovtedy nevykonaný trest odňatia slobody uložený Okresným súdom Rimavská Sobota (vo výmere 5 rokov) neprevyšovala maximálnu možnú výmeru trestu odňatia slobody upravenú v tom čase platnou právnou úpravou (teda 15 rokov).

V súvislosti s námietkou obvineného ohľadom zaradenia na výkon oboch uložených trestov do III. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny najvyšší súd poukazuje na rozhodnutie

Okresného súdu Levice z 10. apríla 2007, sp. zn. 1Nt 79/06, ktorým súd určil spoločný spôsob výkonu trestov, ktoré mu boli uložené rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota z 30. marca 2006, sp. zn. 1T 149/05, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. júna 2006, sp. zn. 3To 151/06, a rozsudkom Krajského súdu Trenčín z 31. mája 2006, sp. zn. 21T 2/03, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. októbra 2006, sp. zn. 1 To 82/06, v ústave s maximálnym stupňom stráženia, čo zodpovedá ustanoveniu § 407 ods. 3 Tr. por.

Najvyšší súd na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodu dovolania uplatneného obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. júla 2014

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová